

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 111/11
v Luxemburgu 13. októbra 2011

Rozsudok vo veci C-83/10
Aurora Sousa Rodríguez a i./Air France SA

V prípade zrušenia letu môžu cestujúci za určitých okolností požadovať náhradu nemajetkovej ujmy nad rámec priznanej majetkovej škody

Cestujúci môže požadovať náhradu škody spôsobenú zrušením letu aj v prípade, keď jeho lietadlo vzlietlo, no následne bolo z akéhokoľvek dôvodu nútené vrátiť sa na letisko odletu a cestujúci bol presmerovaný na iný let

Nariadenie v oblasti náhrady škody spôsobenej cestujúcim v leteckej doprave¹ zavádza **štandardizované opatrenia**, ktoré sú letecké spoločnosti povinné prijímať vo vzťahu k svojim cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov. Toto nariadenie však stanovuje, že sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté práva cestujúcich na ďalšiu náhradu. Náhrada priznaná podľa tohto nariadenia sa tak môže odpočítavať od prípadnej ďalšej náhrady, ktorej sa cestujúci môžu domáhať.

V rámci štandardizovaných opatrení stanovených v nariadení pre prípad zrušenia letu môže byť cestujúcim nahradená cena letenky alebo môžu byť presmerovaní na iný let. Navyše počas čakania na najbližší let im letecká spoločnosť musí poskytnúť primeranú starostlivosť (napríklad ubytovanie, možnosť občerstviť sa a uskutočniť telefonické hovory). Napokon, ak bol let zrušený bez predchádzajúceho upozornenia alebo cestujúci boli upozornení veľmi neskoro a ak neexistujú mimoriadne okolnosti, cestujúci majú takisto nárok na paušálnu náhradu, ktorej výška závisí od dĺžky plánovaného letu.

Montrealský dohovor² paralelne upresňuje podmienky, za ktorých cestujúci môžu podávať žaloby smerujúce k získaniu **individuálnej náhrady** škody a úrokov od leteckých dopravcov z dôvodu zrušenia letu. Tento dohovor okrem iného obmedzuje zodpovednosť dopravcu v prípade zrušenia letu na 4 150 práv osobitného čerpania cestujúceho [POČ]³.

Rodina Patovcov Rodríguezovcov, rodina Lópezovcov Sousovcov a pán Rodrigo Manuel Puga Lueiro si objednali let spoločnosti Air France s odletom 25. septembra 2008 z Paríža (Francúzsko) do cieľového miesta Vigo (Španielsko). Hoci sa odlet uskutočnil v plánovanom čase, krátko potom sa lietadlo z dôvodu technického problému vrátilo na letisko Charles de Gaulle.⁴ Títo siedmi cestujúci boli presmerovaní na iné lety nasledujúci deň, pričom iba pán Puga Lueiro mal počas čakania poskytnutú pomoc zo strany leteckej spoločnosti. Rodina Patovcov Rodríguezovcov bola presmerovaná do Porta (Portugalsko) a odtiaľ si musela zobrať taxík do mesta Vigo, kde žije.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91 (Ú. v. EÚ L 46, s. 1; Mim. vyd. 07/008, s. 10).

² Dohovor o zjednotení niektorých pravidiel pre medzinárodnú leteckú dopravu uzavretý v Montreale 28. mája 1999, podpísaný Európskym spoločenstvom 9. decembra 1999 a schválený v jeho mene rozhodnutím Rady 2001/539/ES z 5. apríla 2001 (Ú. v. ES L 194, s. 39; Mim. vyd. 07/005, s. 491). Tento dohovor bol vykonaný nariadením Rady (ES) č. 2027/97 z 9. októbra 1997 o zodpovednosti leteckého dopravcu pri preprave cestujúcich a ich batožiny v leteckej doprave (Ú. v. ES L 285, s. 1; Mim. vyd. 07/003, s. 489), zmeneným a doplneným nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 889/2002 z 13. mája 2002 (Ú. v. ES L 140, s. 2; Mim. vyd. 07/006, s. 246).

³ Práva osobitného čerpania podľa Montrealského dohovoru sa považujú za právo osobitného čerpania, tak ako ho definuje Medzinárodný menový fond (MMF). V tomto smere sa má vykonať konverzia týchto súm do národných mien. K 15. septembru 2011 zodpovedalo 4 150 POČ približne sume 4 750 eur.

⁴ V prejudiciálnej otázke však španielsky vnútroštátny súd neuviedol, či lietadlo následne opätovne vzlietlo s niektorými cestujúcimi a či s meškaním doletelo do cieľového miesta, alebo či naopak, už nevzlietlo.

Siedmi dotknutí cestujúci podali na súd žalobu, v ktorej každý z nich požadoval zaplatenie sumy 250 eur ako náhradu za zrušený let. Okrem toho rodina Patovcov Rodríguezovcov požadovala 170 eur ako náhradu výdavkov za prepravu taxíkom a 650 eur na osobu ako náhradu nemajetkovej ujmy. Rodina Lópezovcov Sousovcov tiež požadovala 650 eur na osobu ako náhradu nemajetkovej ujmy, ako aj náhradu výdavkov za jedlo skonzumované na letisku a výdavky na opatrovanie psa, ktoré trvalo o jeden deň dlhšie, ako bolo pôvodne plánované. Pán Puga Lueiro požadoval 300 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpel.

Za týchto okolností Juzgado de lo Mercantil nº 1 de Pontevedra (Obchodný súd č. 1 v Pontevedre), ktorý spor prejednával, požiadal Súdny dvor, aby preskúmal, či predmetný prípad možno považovať za „zrušenie“ letu. Okrem toho sa španielsky vnútroštátny súd pýta, či „ďalšia náhrada“, o ktorú môžu cestujúci žiadať, zahŕňa všetky druhy škody – vrátane nemajetkovej ujmy – a či táto škoda zahŕňa rovnako aj výdavky, ktoré cestujúci museli vynaložiť v dôsledku nesplnenia povinnosti poskytnúť cestujúcim pomoc a starostlivosť, uloženú leteckému dopravcovi.

Vo svojom rozsudku z dnešného dňa Súdny dvor po prvé spresnil výklad pojmu „zrušenie“ v tom zmysle, že tento pojem sa nevzťahuje výlučne na prípad akéhokoľvek neuskutočnenia odletu dotknutého lietadla. Tento pojem totiž zahŕňa rovnako prípad, keď lietadlo vzlietlo, no následne bolo z akéhokoľvek dôvodu nútené vrátiť sa na letisko odletu a cestujúci uvedeného lietadla boli presmerovaní na iné lety.

V tomto smere sa Súdny dvor domnieva, že okolnosť, že odlet lietadla bol zabezpečený, no lietadlo sa následne vrátilo na letisko odletu bez dosiahnutia cieľového miesta určeného v letovom poriadku, má za následok, že let, tak ako bol pôvodne plánovaný, nemožno považovať za uskutočnený.

Súdny dvor navyše upresnil, že **na účely posúdenia, či ide o „zrušenie“ letu, je potrebné posudzovať konkrétnu situáciu každého jednotlivého prepravovaného cestujúceho**, t. j. skúmať, či bol dodržaný letový plán v prípade dotknutého cestujúceho. K záveru o tom, že let bol zrušený, preto nie je nijako nevyhnutné, aby všetci cestujúci, ktorí si rezervovali miesto v pôvodne plánovanom lete, boli presmerovaní na iný let.

Keďže v prejednávanej veci boli všetci siedmi cestujúci presmerovaní na iné lety stanovené na nasledujúci deň po dni plánovaného odletu, ktoré im umožnili dosiahnuť cieľové miesto (t. j. Vigo), Súdny dvor dospel k záveru, že „ich“ pôvodne plánovaný let musí byť pre každého z nich považovaný za „zrušený“.

Po druhé Súdny dvor určil, že pojem „ďalšia náhrada“ umožňuje vnútroštátnemu súdu uložiť povinnosť nahradit' nemajetkovú ujmu spôsobenú nesplnením povinností vyplývajúcich zo zmluvy o leteckej preprave, a to za podmienok stanovených Montrealským dohovorom alebo vnútroštátnou právnou úpravou.

Súdny dvor totiž zastáva názor, že „ďalšia náhrada“ má doplniť uplatňované štandardizované a bezprostredné opatrenia upravené v nariadení č. 261/2004. Táto „ďalšia náhrada“ totiž cestujúcim umožňuje požadovať náhradu všetkých nemajetkových a majetkových škôd, ktoré im boli spôsobené v dôsledku nesplnenia zmluvných povinností leteckým dopravcom, a to za podmienok a obmedzení stanovených Montrealským dohovorom alebo vnútroštátnym právom.

Po tretie Súdny dvor uviedol, že **ak si letecký dopravca nesplní povinnosti poskytnúť pomoc** (náhrada ceny letenky alebo presmerovanie do cieľového miesta, prevzatie výdavkov za prepravu medzi letiskom priletu a pôvodne určeným letiskom) a **starostlivosť** (výdavky na občerstvenie, ubytovanie a komunikačné výdavky), **ktoré mu ukladá toto nariadenie, cestujúci v leteckej doprave sú oprávnení uplatniť si nárok na náhradu. Keďže však tieto nároky vyplývajú priamo z nariadenia, nemožno ich považovať za nároky spadajúce pod „ďalšiu“ náhradu.**

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vo vnútroštátnom spore. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnou

vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Fotografie z vyhlásenia rozsudku sú k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 296 4106